

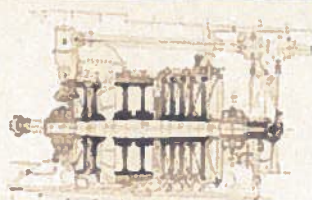
Pred 150 rokmi

Ulica pomenovaná menom prof. Aurela Stodolu v Zürichu

Cintorín Rehalp v Zürichu a miesto, kde bola hrobka rodiny Stodolových.

Kto bol profesor Aurel Stodola

Vážený pán rektor, vážený profesorský zbor STU, vážené dámy a páni, pozvaní hostia, sehr geehrter Herr Ägger, Botschafter in der Slowakei und sehr geehrter Herr Prof. Dr. Rohr, von der ETH Zürich, je to pre mňa veľká pocta, môcť vystúpiť na akademickej pôde v aule STU, pomenovanej menom veľkého slovenského rodáka, vo svete veľmi známeho a stále uznávaného, prof. Aurela Stodolu. Nepredpokladal som, že by som niekedy mohol v tejto aule a na tejto akademickej pôde STU osobne vystúpiť. Zároveň som ale veľmi sklamaný, že táto mimoriadna oslava prebehla v poloprázdnjej aule, pomenovanej podľa nášho nami dnes uctievaného prof. A. Stodolu.

Pre koho sa vlastne uskutočňuje táto oslava, keď mám v aule pocit veľkej prázdnoty?

Pre mňa osobne je to zároveň mimoriadny pocit, spomenúť si na udalosť pred 44 rokmi, keď mi dekan fakulty a rektor vtedajšej SVŠT odovzdával diplom strojníckej fakulty. Bolo to v období, kedy nám poslucháčom meno a význam vedeckej práce nášho, dnes oslavovaného, prof. Aurela Stodolu, nikto nespomenul. Až teraz si osobne uvedomujem, o čo sme vtedy, ako mladí študenti, prišli. Keby nás, strojárov, namiesto nanútenej prednášky o vedec-kom komunizme, bol radšej niektorý z profesorov oboznámil o vedeckej, pedagogickej a spoločenskej činnosti prof. Stodolu vo Švajčiarsku, tak by sme dnes mnohí boli bývali isto celkom ináč pripravení pre náš pracovný a spoločenský život. Zaujímavé bolo ďalej i to, že v rámci iných prednášok, sa meno Alberta Einsteina často spomínalo, ale nikdy meno Aurela Stodolu, i keď oni pôsobili vedecky vo Švajčiarsku spolu.

Plne si uvedomujem, že niektorí naši vtedajší docenti a profesori, by to možno boli veľmi radi urobili, ale v tom bývalom režime nechceli riskovať existenciu svojej vysokoškolskej a pedagogickej činnosti. Čo je ale veľmi potešujúce, že v dnes už druhej Slovenskej republike máme túto možnosť, spoločne a s plnou úctou osláviť 150. jubileum nášho veľkého vedca, pedagóga i človeka, ktorý prežil veľkú časť

svojho života mimo rodného Slovenska, v zahraničí - čiže v exile.

Svojím príhovorom tu nechcem prítomným opakovat' to, čo ste už počuli od predchádzajúcich hostí týchto osláv, a poznáte aj z rôznych odborných publikácií a historických dokumentov. Rád by som chcel pri tejto príležitosti skôr spomenúť mimoriadne a osobné udalosti, spojené práve so životom prof. Stodolu vo Švajčiarsku, ako švajčiarskeho občana.

Keď pán prof. Stodola zomrel, tak ja som sa ešte práve len narodil, ale i tak, s odstupom rokov, mal som možnosť prísť do mesta Zürich, kde prof. Stodola vedecky pracoval a žil so svojou rodinou.

Vďaka Federálnej vysokej škole technickej ETH v Zürichu mi umožnili študentskú prax vo Švajčiarsku a neskôršie i možnosť na tejto, vo svete veľmi uznávanej technickej univerzite, aj študovať spolu s ďalšími krajanmi zo Slovenska, patriacich k novej generácii, ktorá našla po roku 1968 nový domov vo Švajčiarsku. My sme sa už od začiatku pobytu v novom prostredí, veľmi intenzívne začali zaujímať o život nášho vysokouznávaného krajana. Bola to pre nás veľká česť a povzbudenie počuť o tomto vedcovi svetového mena a čestnom občanovi mesta Zürichu, toľko pozitívnych správ. Slováci v Zürichu mali veľký záujem zriadiť pamätne múzeum prof. Aurela Stodolu a to v rodinnom dome, nachádzajúcom sa v mestskej časti Zürichu - Witikon-e, kde rodina Stodolových skutočne žila. Jedna z ulíc tejto mestskej časti nesie i meno prof. Aurela Stodolu, Stodola-Strasse.

Bohužiaľ sa nám túto peknú myšlienku slovenských krajanov v Zürichu nepodarilo zrealizovať, pretože dom rodiny Stodolových predal iným nájomníkom. Tak nám zostala už len jediná možnosť ako si pripomínať túto našu významnú osobnosť, a to každoročne počas sviatkov dušičiek pri hrobe rodiny Stodolových na známom zürichskom cintoríne Rehalp. Pri rodinnom hrobe Stodolových bola príležitosť vzdať úctu nielen Aurelovi Stodo-

lovi a jeho rodine, ale i všetkým ostatným zosnulým krajanom vo Švajčiarsku.

Osobne nezabudnem na stretnutie s jedným z jeho posledných, ešte vtedy žijúcich asistentov prof. Aurela Stodolu, pána prof. Gustáva Eichelbergera, ktorý sa tiež raz veľmi ochotne osobne zúčastnil návštevy hrobu A. Stodolu. Svojím príhovorom živo priblížil život a činnosť A. Stodolu na ETH v Zürichu. Prof. Dr. Gustav Eichelberg (1891 - zomrel 1976) mi pri jednom z našich osobných rozhovorov odovzdal aj fotografie prof. Aurela Stodolu ako aj informácie o ich spoločnej vedeckej práci. Prof. Gustav Eichelberger bol v roku 1929 menovaný ako nástupca A. Stodolu pre obor termodynamiky a spaľovacích motorov na ETH.

Tieto osobné stretnutia s prof. Eichelbergerom mi hlbšie umožnili poznať nielen vedeckú, ale najmä ľudskú stránku osoby prof. A. Stodolu. Boli to práve oni, ktorí technicky navrhli aj prvý model pohyblivej protézy pre vojnu postihnutých zranených.

Pre študentov vtedajšej Polytechniky v Zürichu, patrilo prof. Stodola k príkladným vysokoškolským profesorom, čo sa týkalo prístupu k študentom, k tvorivej práci, ako aj ich odbornej prípravy do budúceho života. Účasť na prednáškach považovali študenti za niečo mimoriadne. Mnohí ho uznávali za rodeného docenta, s mimoriadnou schopnosťou jasného vyjadrovania, disciplíny v matematike, nadaním pre konštrukciu a technické kreslenie výkresov.

Nakoľko jeho voľne prednesené prednášky, kreslené konštrukčné návrhy neboli dostatočne zaznamenané vo vysokoškolských skripách, študenti hľadali možnosť, ako si jeho prednášky písomne zaznamenať. Už pred začiatkom prednášok si študenti vytvorili dve skupiny. Jedna skupina zaznamenávala odborný text a druhá kreslila škie, ktoré prof. Stodola kreslil na tabuľu. Pre študentov bol prof. Stodola geniálnym príkladom vysokoškolského profesora.

Nielen študenti ho vysoko hodnotili. Prof. Stodola bol vysoko uznávaný aj medzi svojimi vysokoškolskými kolegami na ETH v Zürichu a aj v zahraničí. Človek Stodola bol však napriek týmto uznaniám veľmi skromný. Mnohí jeho kolegovia v Zürichu, sa dozvedeli o jeho čestných doktorských uznaniach v zahraničí len čisto náhodou. Táto skromnosť mu ešte viac otvárala ďalší obdvia veľkú úctu tých, s ktorými prichádzal do kontaktu.

Čo si ale jeho vysokoškolskí kolegovia mimoriadne vážili bola skutočnosť, že napriek veľmi lákavým a atraktívnym ponukám univerzít celého sveta sa rozhodol zostať na ETH v Zürichu.

Treba tiež spomenúť jeho priamy kontakt so švajčiarskymi, už vtedy významnými priemyselnými firmami ako: Brown & Boveri v Badene, Escher Wyss v Zürichu, Gebrüder Sulzer vo Winterthure, Maschinenfabrik Oerlikon a pod. Práve tento intenzívny kontakt s priemyslom mu dával možnosť overiť si svoje teoretické a v laboratóriu ETH skúšané návrhy zariadení ako prototypy v praxi, a tak ich ďalší konštruktívny vývoj zdokonalil. Ako 80-ročný sa v roku 1939 zúčastnil prvých skúšok vyvinutej štacionárnej plynovej turbíny vo firme BBC v Badene.

Prof. Stodola nebol len veľkým odborníkom a mimoriadnym pedagógom, ale aj milovníkom klasickej hudby a spevu. Nikdy nechýbal v Zürichu na hudobných a speváckych koncertoch. Aj on sám bol vynikajúcim hudobníkom. V rodinnom dome veľmi často hral na svojom organe tie klasicke partitúry, ktoré boli na programe hudobných a speváckych koncertoch.

Ako osoba bol uznávaný nielen v odborných, ale i spoločenských kruhoch. Pri príležitosti 50. výročia Polytechniky, terajšej ETH v Zürichu, Univerzita v Zürichu udelila prof. Stodolovi čestný doktorát filozofickej fakulty Univerzity. Aj mesto Zürich, ktorý sa stal jeho druhým domovom, mu v roku 1905 udelilo čestné občianstvo mesta Zürichu. *Ten kto nepozná princípy švajčiarskej priamej demokracie, ťažko pochopí význam tohto čestného občianstva.* Za mojich 40 rokov pobytu v Zürichu, sa nepamätám, že by bol niekto obdržal takéto čestné uznanie, ako dal prof. A. Stodolovi, aj keď ETH v Zürichu, niekoľkokrát vyznamenali Nobelovou cenou, vďaka výskumnej vedeckej práci jej profesorov. To môže dobre pochopiť len ten, kto v tejto krajine žije a má možnosť aj priamo rozhodovať o politických a spoločenských otázkach.

Týmto čestným uznaním nezvýraznili len osobnosť prof. Stodolu, ale aj krajinu, z ktorej pochádzal.

Pri príležitosti 70. výročia narodenia prof. Dr. Aurela Stodolu, vydali slávnostnú knihu, ktorú mu venovali jeho priatelia a študenti. Táto mimoriadne významná kniha zhrňuje vedecké práce jeho študentov zo Švajčiarska, Nemecka, Talianska, Belgie, Rakúska, USA a Prahy. Knihu redigoval pán E. Honegger a vydalo ju vydavateľstvo Orell Füssli Verlag, Zürich Leipzig v roku 1929.

V tejto knihe sa nachádzajú i významné príspevky od spomínaného prof. Dr. Gustava Eichelberga ako

aj od prof. Alberta Einsteina.

V príhovore tejto významnej knihy, prezident Švajčiarskej školskej rady, pán Rohr aj v mene Švajčiarskej vlády mimoriadne oceňuje prospešnú a vedeckú činnosť prof. Aurela Stodolu na vysokej škole technickej ETH v Zürichu. Toto mimoriadne vydanie knihy sa uskutočnilo práve v čase, keď prof. Stodola odchádzal do dôchodku.

Nepamätam sa, že by niektorému inému profesorovi, či už na STU v Bratislave, alebo na ETH v Zürichu, študenti a absolventi darovali takéto obrovský dar, ako prejav veľkej úcty a vďaky svojmu profesorovi za jeho pedagogicú činnosť a odbornú výchovu študentov.

Vážené dámy a páni, takúto udalosť, ktorú dnes na STU v Bratislave oslavujeme, si musíme aj my veľmi vážiť a naďalej ucievať. To, čo nedokázal urobiť bývalý režim, vyzdvihnúť hodnoty takýchto významných krajanov žijúcich v zahraničí, to musíme dokázať teraz my, v našej už slobodnej krajine a podávať to ďalej mladej generácii ako vzor, a nie ako to robí

Aurel Stodola, mathematician, physicist, engineer, inventor and university professor is to this day a world-renown personality in the area of automatic regulation theory and scientific foundations for designing and building of steam and combustion turbines. He is considered the father of the steam turbine.

Zdroj: <http://www.nbs.sk/>

dnešná bulvárna tlač a komerčné médiá.

Vy si možno doma ani neviete dôkladne uvedomiť, čo prof. A. Stodola aj okrem svojej vedeckej práce, najmä ako človek eticky, morálne a sociálne v tomto švajčiarskom prostredí vytvoril.

To čo som sa osobne dozvedel od jeho posledného asistenta, prof. Gustava Eichelberga, bolo úžasné. Aj ja som absolvoval štúdium na ETH v Zürichu, ale takúto úroveň vysokoškolského profesora, ako mi ho opísal prof. Eichelberg, som nezažil. To je tá ďalšia podstatná hodnota v živote prof. A. Stodolu. Takýchto príkladov z vedeckého a technického prostredia na Slovensku máme bohužiaľ veľmi málo.

Dnes sa celý svet zmieta v hospodárskej chaotickej situácii, plnej korupcie, politických podvodov a klamstiev. Na morálne a etike sa nedá dnes zaraobiť, a to nie s ňou ešte byť i slávny. Chýbajú nám osobnosti s charakterným a charizmatickým profilom prof. Aurela Stodolu, ktorý svoj celý život obetoval vede, výskumu a veľkému dobru spoločnosti, a to bez chamtivosti za peniazmi a slávou. Toto by sa malo počas jeho osláv zdôrazniť teraz i na Slovensku, ešte raz opakujem, mladým ľuďom a študentom, ktorí bohužiaľ na tejto významnej oslave chýbajú.

Nie ťžľadosť za kariérou, titulmi, materiálnou chamtivosťou o za slávu vedie k formovaniu charakteru a odbornej istoty tejto budúcej generácie Slovenského národa, ale poctivosť, svedomitá práca.

Práve vo Vašich akademických rukách leží tento odborný, ľudský, národný a spoločenský osud týchto mladých ľudí. Toto je ten najväčší kapitál, čo Slovensko v budúcnosti bude mať a môže na ňom stavať. Pretože, čo sme v minulosti nadobudli, sme potom skoro všetko v novej republike, s jej pochybnými politickými rozhodnutiami a korupčným spôsobom stratili.

Ak nedôjde k zmene myslenia, tak bude Slovensko ďalej strácať svoj potenciál odchodom ľudského kapitálu do zahraničia.

Ja som presvedčený, že i náš, dnes uctievaný veľký človek, krajan, prof. Stodola, by sa bol veľmi rád vrátil do svojej vlasti, keby bol v tom čase mal túto možnosť. Mnohí z nás, žijúci už dlhé roky v zahraničí, sme si toho plne vedomí.

„Až v cudzine spoznáš, aký je ti Tvoj domov vzácný.“

Preniesť pozostatky rodiny Stodolových do Lipt. Mikuláša z jeho nového domova v Zürichu by iste bolo účelné, ale to ani zďaleka nenahradí veľkú stratu kontaktov s domovom počas dlhých rokov života v zahraničí a najmä vo Švajčiarsku.

Budme preto všetci hrdí na svojho veľkého krajana, vedca, ktorý položil základy technickej revolúcie vo Švajčiarsku a ktorý svojím vedeckým dielom preslávil našu krajinu v celom svete. Nikdy nezabudnime na ním vytvorené dielo a vážme si toto mimoriadne dedičstvo, ktoré nám prof. Aurel Stodola zanechal!

Zobuď sa Slovensko, uznaj a rozdávej tieto hodnoty, ktoré Ti Tvoji krajanovia svojou poctivosťou a namáhanou prácou v exile vytvorili, nielen raz za 25 rokov, ale denne.

Ďakujem Vám za pozornosť.

Miro Suvada, Zürich-Switzerland

Miro Šuvada Interview s prof. Dr. G. Eichelbergerom o prof. A. Stodolovi

Len málo vedcov a inžinierov sa môže obzrieť späť na tvorbu takého významu ako Aurel Stodola Dr. C. Keller

Nakoľko naši krajanovia prejavujú čoraz väčší záujem o život a vedeckú činnosť Aurela Stodolu, hľadal som možnosti ako tohto veľkého človeka – vedca priblížiť mnohým, nielen výpočtom publikácií a kníh, ale i prostredníctvom jeho blízkych spolupracovníkov, prípadne priateľov. Nebolo to jednoduché, nakoľko z rodiny Stodolových ako i z jeho blízkych spolupracovníkov už nikto nežije. Prostredníctvom Vysokej školy technickej v Zürichu (terajšia ETH) sa mi predsa len podarilo nadviazať kontakt s 83-ročným profesorom Dr. Gustavom Eichelbergerom, ktorý skutočne ako jeden z posledných žijúcich si na A. Stodolu dobre pamätá, nielen ako jeden z posledných žijúcich, ale i ako blízky priateľ.

Ako je už zvykom vo Švajčiarsku, stretli sme sa v reštaurácii, kde pri obľúbenej „café creme“ prebiehalo i naše interview:

Bustu A. Stodolu, ktorú ste sám vymodelovali, hodnotia mnohí nielen ako stálu spomienku na A. Stodolu, ale i ako umelecké dielo.

Považoval som za potrebné, ale i za svoju povinnosť, pripomínať ďalším študentským generáciám osobu a vedecké dielo prof. A. Stodolu. Sám som bol jeho poslucháčom, obdivovateľom a neskoršie nástupcom. Vo vymodelovaní busty som našiel jednu z možností. Bez pomoci fotografie, teda len z toho, ako som ho sám poznal a mal v pamäti, začal som modelovať. Až na druhý raz sa mi busta vydarila. Veľmi ma teší, že našla miesto tam kde A. Stodola prežil najväčšiu časť svojho života, na Vysokej škole technickej v Zürichu.

Pán profesor, niektorí naši krajanovia poznajú A. Stodolu len z jednej publikácie, ktorá vyšla na Slovensku „Náš strýko Aurel“. Mohli by ste nám ho priblížiť ako vedca a profesora?

Pri všetkej zdržanlivosti a odstupe Stodola bol veľmi láskavý človek, oddaný mládeži a študentom. S pocitom zodpovednosti sa staral o ich duševné a odborné napredovanie. Stodola bol veľmi jemný a hlboko prežívajúci muž, ktorý sa vyrovnával so všetkými životnými problémami, a ktorý svoje skúsenosti a vedomosti rád odovzdával študujúcej mládeži.

Ako reagovali študenti na jeho vystupovanie a prednášky?

*To bolo voľačo mimoriadne. Už to, že na prednášky chodil vždy v čiernom obleku, upútavalo jeho veľkú pozornosť. Mnohí v ňom videli prísneho profesora, ale ako náhle či už počas prednášky alebo cvičenia prišlo k rozhovoru, jeho šľachetnosť a porozumenie mu získavali všeobecnú úctu. Jeho vedomosti a povaha hlboko zapôsobili na všetkých, ktorí jeho prednášky sledovali. Viacerí asistenti i spolupracovníci ako i ja sám, **sme ho označovali za majstra inžinierskeho umenia.***

A inžinieri v praxi?

Stodolova práca fascinovala inžinierov, predovšetkým však skutočnosť, že predpovedal presne budúcnosť vo vývoji parných turbín. Bol presvedčený, a jeho výsledky to potvrdili, že čo je teoreticky perfektne podložené, musí sa v praxi uplatniť. Práve toto presvedčenie a jeho vynikajúce teoretické znalosti ho pobádali k tomu, že vedel v strojníckej vede dokázať a uplatniť viac ako iní. Samozrejme mnohí sa takémuto riešeniu problémov vyhýbali a viac sa koncentrovali na praktické skúšky, čo však nikdy nevedlo k takým výsledkom a úspechom, aké dosiahol A. Stodola.

A aký bol potom jeho kontakt s firmami, ktoré sa zaoberali výrobou parných turbín?

Stodolova činnosť v Zürichu mala veľký vplyv na švajčiarske a nemecké firmy, takže sa priamo obracali na neho o rady, ktoré potom uplatňovali vo výrobe. Len vďaka teoretickým znalostiam A. Stodolu z oblasti pevnosti materiálu, metalurgie, matematiky a fyziky bolo možné zvýšiť v roku 1925 výkon parnej turbíny z 10 000kw na 75 000kw. Z Európy prechádzalo mnoho konštrukčných novinek a vynálezov za more, predovšetkým s odchodom Stodolových žiakov. Hneď nato došlo v USA v roku 1929 k obrovskému skoku vo vývoji parnej turbíny, ktorá dosiahla výkonu 160 000kw. Ako sami vtedajší experti poznamenali: bez výpočtov A. Stodolu by nebolo vôbec možné dosiahnuť tento výkon. Stodola už vtedy prerátal dimenziu otáčajúcich sa častí, navrhol materiál a určil

hranice jeho bezpečnosti. Neboli to len parné turbíny, ale i jeho ďalšie výskumy a skúšky na konštrukcii plynovej turbíny. V roku 1939, teda tri roky pred svojou smrťou, už ako 80 ročný sa ešte zúčastnil na výrobných skúškach prvej plynovej turbíny vo švajčiarskom meste Neuchâtel, kde sám posúdil navrhnutú konštrukciu turbíny. Výroba parných, ale i plynových turbín vďačí za svoj pokrok Stodolovým štúdiám, ktoré majú ešte i dnes veľký význam.

Aké publikácie vydal A. Stodola?

Z jeho vedeckých kníh je to predovšetkým kniha *Die Dampfturbinen und die Aussichten der Wärmekraftmaschinen*, ktorá vyšla na základe jeho nezabudnuteľnej prednášky v spolku nemeckých inžinierov v Düsseldorfu v roku 1902. Túto knihu A. Stodola niekoľkokrát prepracoval a doplnil. Ďalej je to 1100 stránková kniha o parných turbínach, ktorá má historický význam, pretože to bola i zostala vôbec prvou knihou z tohto odboru. Na základe tejto knihy mu udelili i meno: „Otec a zakladateľ teórie parných turbín“. Po skončení jeho profesorskej činnosti vydal v roku 1933 knihu: „*Gedanken zu einer Weltanschauung vom Standpunkt des Ingenieurs*“. Kniha zvažuje spomienky, smernice a myšlienky, ktoré vo svojich široko rozpätých témach spracúvajú nielen svetlo a tieň techniky, ale aj hranice intelektuálneho života, ako sa tieto predstavujú vedcovi a reálne zmýšľajúcemu filozofovi. Práve toto posledné Stodolovo dielo ho ukazuje ako stále hľadajúceho, vážneho a pokojného muža, oduševneného pre všetko pravdivé a pekné.

Podľa Vašich slov bol teda A. Stodola nielen vynikajúcim technikom, ale i filozofom...

A nielen to. Stodola bol i dobrým hudobníkom a znalcom maliarskeho umenia. Rád a veľmi často hrával na čele a organe, ktorý si dal doma inštalovať. Mimoriadne si obľuboval Beethovena, Bacha a Mozarta. Ako sám raz poznamenal, čítať partitúru je namáhavejšie ako riešiť diferenciálne rovnice. Aurel Stodola sa i v penzii veľmi aktívne zapodieval vedeckými a kultúrnymi otázkami života. Spolu s profesorom Albertom Einsteinom, ktorý tiež pôsobil v Zürichu, rozoberali otázky novej fyziky, a to predovšetkým teóriu relativity a kvantovej fyziky. Sám prof. A. Einstein, pri príležitosti 70. narodenín A. Stodolu napísal: „**Keby sa bol Stodola narodil v období renesancie, bol by sa stal veľkým maliarom alebo sochárom, pretože hnacou silou jeho osobnosti bola fantázia a schopnosť tvoriť.**“

Pán profesor, z venovaných fotografií je možno usúdiť, že k rodine Stodolovcov ste mali blízky vzťah...

I v súkromí sme sa často stretávali. Práve v čase, kedy A. Stodola hľadal svojho nástupcu na vysokej škole, boli sme v úzkom kontakte. On sám predpokladal, že i po prekročení sedemdesiatky bude pôsobiť na vysokej škole, ale predčasná smrť jeho dcéry Helenky, ktorú mal veľmi rád, ho duševne zlomila, takže nakoniec opustil vysokú školu. Týmto tragickým úderom bol ďalší život A. Stodolu veľmi poznačený. Väčšinu času potom prežíval len sám.

Za seba i za všetkých našich krajanov Vám ďakujem za rozhovor a dovoľte mi zároveň, aby som Vám blahoželal k Vaším 82. narodeninám a zaželel mnoho radosti, spokojnosti a šťastia.

I ja ďakujem za milú gratuláciu. Teší ma, že sa medzi vašimi krajanmi prejavil taký záujem o Aurela Stodolu.

Váš národ môže byť hrdý, že má takého syna svetového významu, ktorý celý svoj život venoval prospechu technickej vedy a spoločnosti.

Uverejnenú fotografiu A. Stodolu venovala prof. Eichelbergovi mladšia dcéra A. Stodolu Oľga, s nasledujúcim venovaním:

„Zur Erinnerung an die Feier des 100. Geburtstages meines Vaters prof. dr. Aurel Stodola überreicht von Olga Krause-Stodola.“

(Na pamiatku osláv 100. výročia narodenín môjho otca prof. dr. Aurela Stodolu odovzdala Oľga Krausová-Stodolová).

Albert Einstein (der ja auch einst in Zürich Dozent war) zu Stodola's 70. Geburtstag geschrieben:

«**Wäre Stodola in die Renaissance hineingeboren, so wäre er ein grosser Maler oder Bildhauer geworden.**»

(Albert Einstein (ktorý tiež v Zürichu prednášal ako Docent) k Stodolovým 70. narodeninám napísal:

«**Keby sa bol Stodola narodil v období renesancie, bol by sa stal veľkým maliarom alebo sochárom, pretože hnacou silou jeho osobnosti bola fantázia a schopnosť tvoriť.**»)

